

TIEDOTE
17.10.2013

Avainhenkilökoulutukset vaikuttavat pk-yritysten tuottavuuteen

Työ- ja elinkeinoministeriö selvitti pk-yrityksille suunnattujen avainhenkilökoulutusten vaikutavuutta yritysten osaamiseen ja liiketoiminnan kehittämiseen. Selvityksen mukaan osallistujat ovat varsin tyytyväisiä koulutuksiin ja pitävät koulutusten sisältöjä hyödyllisinä. Koulutuksista saa käytännön työkaluja ja ne lisäävät innostusta yritysten kehittämiseen. Avainhenkilökoulutusten tuottamat välilliset vaikutukset nähdään yrityksissä ennen kaikkea tuottavuuden ja kilpailukyvyin, mutta myös liikevaihdon ja liikevoiton kasvussa.

Mitä avainhenkilökoulutukset ovat?

Avainhenkilökoulutukset on suunnattu pk-yrityksille. Koulutusten teemoja ovat taloushallinto, vienti- ja kansainvälistyminen, johtaminen, myynti ja markkinointi sekä kasvuyrittäjyys. Koulutuksia toteuttaa yhteensä 14 kilpailutettua palveluntarjoajaa. Koulutukset ovat yrityksille maksullisia ja niihin haudutaan ELY-keskusten kautta. Osa koulutusten rahoituksesta tulee Euroopan sosiaalirahastosta.

Koulutuksiin osallistujissa paljon yrittäjiä pienistä yrityksistä

Arvioinnin kohteena olleisiin avainhenkilökoulutuksiin oli osallistunut yhteensä 909 henkilöä. Sähköinen kysely lähti 790 henkilölle, vastauksia saatiin 229 ja syventäviä haastatteluja tehtiin 80.

Yrittäjien osuus koulutuksiin osallistuneista on suuri, noin 40 prosenttia. Suurin osa vastanneista on pienistä, alle 50 henkilön yrityksistä ja loput keskisuurista yrityksistä. Kolmannes vastaajista edustaa alle 10 hengen yritystä. Valtaosa yrityksistä toimii kansallisilla markkinoilla (noin 40%), viidennes myös kansainvälisillä markkinoilla.

Koulutusten vaikutukset näkyvät yrityksissä erityisesti tuottavuuden kasvuna

Suurin osa koulutuksiin osallistuneista (85%) piti koulutusten toteutusta hyvänä tai erinomaisena. Myös kouluttajien ammattitaitoon, samoin kuin kykyyn motivoida osallistujia, oltiin yleisesti tyytyväisiä.

Koulutusten hyödyt nähdään yrityksissä suurina. Arvioinnin perusteella noin 70 prosenttia osallistujista on tehnyt tai aikoo tehdä konkreettisia kehittämistoimenpiteitä koulutusten perusteella. Eniten opittua käytäntöön ovat jalkauttaneet kasvuyrityskoulutuksen tai myynti- ja markkinointikoulutuksen osallistujat, vähiten taloushallintokoulutuksiin osallistujat.

Avainhenkilökoulutusten välilliset vaikutukset liittyvät yritysten tuottavuuden ja kilpailukyvyin kasvun lisäksi liikevaihdon sekä liikevoiton kasvuun. Erityisesti myynti- ja markkinointikoulutuksiin, kasvuyrityskoulutuksiin sekä johtamiskoulutukseen osallistuneet arvioivat koulutusten lisänneet yritysten tuottavuutta. Kolmannes kaikista vastaajista arvioi, että koulutuksen ansiosta liikevaihto kasvaa.

Arviointi osoittaa, että avainhenkilökoulutukset eivät ole juurikaan lisänneet osallistuneiden yritysten keskinäistä liiketoiminnallista yhteistyötä. Sen sijaan yhteistyötä, vertaistukea ja muiden yritysten kanssa käytyjä keskusteluja koulutusten pidetään yhtenä tärkeimmistä asioista.

Motiivina oman osaamisen lisääminen

Haastatteluissa kysyttiin osallistujilta koulutukseen osallistumisen syitä. Noin kolmannes vastaajista kertoi, että lähtökohtana oli yleisesti oman osaamisen ja tietoisuuden lisääminen koulutuksen aihepiiriin liittyvissä asioissa. Lähes yhtä suuri osa haastatelluista kertoi hakeutuneensa koulutukseen jonkin tietyn tietotarpeen, kuten kansainvälistymisen, vuoksi.

Koulutuksiin osallistuneiden arviot oman osaamisen kehittymisestä olivat varsin hyviä (keskiarvo 3,5/5). Eniten oppimista tapahtui yleisen tietoisuuden lisääntymisen kautta. Koulutukset myös nostivat esille asioita, joita osallistujia ei välttämättä edes tiennyt tarvitsevänsä, ja siten herätti osallistujia ajattelemaan ja katsomaan yritystoimintaansa uudesta näkökulmasta.

Osallistujat saivat toimintaansa myös paljon uusia käytännön työkaluja, mikä koski erityisesti taloushallinto- sekä myynti- ja markkinointikoulutuksia. Myös vahvistusta omille kehittämisajatuksille pidettiin tärkeänä lisäarvona.

Yritykset saavat tiedon koulutuksista kouluttajilta – ELY-keskuksilta toivotaan aktiivisuutta

Ensisijaiset tiedonlähteet koulutuksista olivat joko suora yhteydenotto kouluttajilta (42%) tai ELY-keskuksilta (30%). Sen sijaan kukaan vastanneista ei ollut löytänyt tietoa YritysSuomi -portaalista.

Haastellut toivoivat, että ELY-keskukset seuraisivat yritysten suunnittelemien kehittämistoimenpiteiden käynnistämistä ja toimeenpanoa nykyistä tehokkaammin. ELY-keskukset voisivat tukea kehittämistä esimerkiksi tarjoamalla lisäpalveluja kehittämistoimenpiteiden eteenpäinviemiseen. Jatkoseurannan merkitys voisi tehostaa yritysten motivaatiota viedä avainhenkilökoulutusten yhteydessä määritellyt kehittämistoimenpiteet käytäntöön.

Avainhenkilökoulutuksia tarvitaan myös tulevaisuudessa

Avainhenkilökoulutusten puitesopimukset päättyvät 31.12.2013. Uusia avainhenkilökoulutuksia tullaan tarjoamaan edelleen vuonna 2014 osana yritystoiminnan kehittämispalveluja. Avainhenkilökoulutusten arviointi ei anna aihetta tehdä isoja muutoksia nykyiseen koulutustoimintaan tai sen sisältöihin. Arvioitsija kuitenkin suosittelee, että yhtenä kehittämiskokeiluna voisi olla koulutusten järjestäminen tietyillä toimialoilla. Arviointi myös antaa viittauksia ja tukea sille, että ELY-keskusten yritystoiminnan kehittämispalveluja kehitetään systemaattisempaan ja asiakaslähtöisempään suuntaan.

Lisätietoja antaa neuvotteleva virkamies Anna-Liisa Heikkinen, anna-liisa.heikkinen@tem.fi

Arvioinnin tarkemmat tulokset löytyvät seuraavasta linkistä
https://www.tem.fi/files/37740/Loppuraportti_7_10_2013.pdf